

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 431-01/15-1/
Ljubljana, 22. september 2015

EPA 693-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije (ZPZRTH-F) – druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 54. seji 21. septembra 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **ne podpira** predloga zakona.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Zakon o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, ki v osnovi določa izvedbo programa postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik (RTH), predvideva kadrovsko-socialni program, ki omogoča prezaposlovanje presežnih delavcev in njihovo poklicno upokojevanje pod posebnimi pogoji. Z novelo zakona se zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev predlaga, da se delavcu, ki uveljavlja pravico do poklicne upokojitve, manjkajoča sredstva, ki jih zagotavlja Republika Slovenija za izplačevanje poklicne pokojnine in prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko zavarovanje ali dokup pokojninske dobe, zmanjšajo tako za odpravnino, ki jo je prejel ob prenehanju zaposlitve, kot tudi za premijo oziroma denarno pomoč, ki jo je prejel za samozaposlitev oz. kot dokupninska pomoč delavcu kmetu. Z novelo zakona se med drugim odpravljajo tudi nekatere nejasnosti pri izvajanju zakona, določa se vrstni red, ki se upošteva pri izračunu višine primanjkljaja sredstev, prav tako se določa, na kakšen način zavarovanec razpolaga s presežkom sredstev na svojem osebnem računu in da lahko upravičenec uveljavlja pravico do prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi SPIZ-2. Vrstni red pravic, ki se financirajo z razpoložljivimi sredstvi, je predviden, če sredstva na osebnem računu ne bodo zadoščala za izplačilo poklicne pokojnine v predvideni višini in za celotno plačilo

prispevka za dokup pokojninske dobe. Zakon nadalje določa, da se lahko zaposlenemu v RTH, ki izpolni minimalne pogoje za pridobitev pravice do poklicne pokojnine v skladu z Zakonom o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, pogodba o zaposlitvi odpove. Predlagatelj poudarja, da je zaposlenim v RTH, ki se jim lahko odpove pogodba o zaposlitvi ne glede na 114. člen Zakona o delovnih razmerjih, z možnostjo uveljavitve pravice do poklicne pokojnine zagotovljena socialna varnost. Gre za odstop od systemske ureditve v Zakonu o delovnih razmerjih, ki je po mnenju predlagatelja potreben zaradi Sporazuma o prestrukturiranju terjatev med družbo RTH in bankami upnicami, v katerem se je družba RTH zavezala, da do konca leta 2015 zmanjša število zaposlenih iz 130 na 30. Zaradi zavez glede zmanjševanja števila zaposlenih do konca tega leta se tudi predlaga, da zakon začne veljati že naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. S predlogom zakona je želelo Ministrstvo za infrastrukturo ustvariti pogoje, da bi lahko družba RTH spoštovala navedeni sporazum in uresničila načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja.

Večina članov komisije ne podpira predloga zakona in se pridružuje opozorilom Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora glede nedorečenosti predlaganih rešitev. Državnim svetnikom se zdi tudi nesprejemljivo, da banke krojijo usodo 100 presežnih delavcev Rudnika Trbovlje-Hrastnik in da so stanovanja podjetja Spektra d. o. o., v katerih živijo socialno ogroženi, garancija za terjatve. Čeprav se državni svetniki zavedajo omejitev proračunskih sredstev, opozarjajo na ravnanje države, ki po več stoletjih izčrpavanja Zasavja ne more zagotoviti sredstev za izvajanje kadrovsko-socialnega programa v RTH in za socialno varnost zaposlenih.

Komisija ugotavlja, da se predlaga znižanje prispevka Republike Slovenije v višini premije oziroma denarne pomoči le pri tistih prejemnikih, ki so se samozaposlili oziroma prejeli pomoč delavcu kmetu, ne pa tudi delavcem, ki so se zaposlili k novemu delodajalcu. Tak predlog zasleduje po besedah predlagatelja cilj, da se posamezni zaposleni aktivno rešijo z enim ukrepom in zato ni možno dodatno koristiti ugodnosti iz naslova premije za samozaposlitev ali denarno pomoč, po preteku dveh let pa še pravico do poklicne upokojitve v nezmanjšanem obsegu. V zvezi s tem predlogom komisija izpostavlja opozorilo Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, da predlagatelj ni podal ustrezne utemeljitve za drugačno obravnavo presežnih delavcev, ki so se zaposlili pri drugem delodajalcu, in presežnih delavcev, ki so se samozaposlili oziroma kmetje. Prav tako komisija opozarja na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, da lahko predlagana rešitev poslabšuje položaj bivših zaposlenih, ki so prejeli premijo oziroma pomoč in bodo v prihodnje uveljavili pravico do poklicne pokojnine (retroaktivnost). Po mnenju komisije je nedopustno z novelo zakona spreminjati pogoje poklicnega upokojevanja za posamezne kategorije zaposlenih v Rudniku Trbovlje-Hrastnik. Komisija je bila seznanjena, da bo predlagatelj v sodelovanju z Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora skušal poiskati ustrežnejšo rešitev.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.